

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **A. P.**

skazanego za przestępstwo z art. 258 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 20 marca 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 29 maja 2023 r., sygn. akt II AKa 79/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 19 marca 2020 r., sygn. akt V K 271/17,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest utrwalony pogląd, że wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy

nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (zob. m.in. post. SN z 9.02.2023 r., V KK 681/21).

W kasacji nie przedstawiono jakiejkolwiek argumentacji eksponującej powody, dla których należałoby skorzystać w odniesieniu do skazanego z instytucji z art. 532 § 1 k.p.k. W kasacji odnotowano wprawdzie, że skazany cierpi na cukrzycę, przeszedł amputację palców u stopy, groziła mu utrata wzroku, był wielokrotnie hospitalizowany, jak również posiada niezmiennie ustabilizowaną sytuację rodzinną i zawodową, nieposzlakowaną opinię w miejscu pracy i miejscu zamieszkania oraz społeczności lokalnej. Podniesiono to jednak w ramach uzasadnienia zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej kary, nie zaś jako argument mający uzasadniać potrzebę wstrzymania wykonania prawomocnego wyroku.

Nawet rozważając te okoliczności, nie można było uznać, że w rachubę może wchodzić nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, co miałoby przemawiać za wstrzymaniem wykonania wyroku mającego walor prawomocności. W szczególności argumentem w tym zakresie nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary pozbawienia wolności (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21). Instytucja z art. 532 § 1 k.p.k. zastrzeżona została dla innych okoliczności, w szczególności takich, których wystąpienie w sposób nieuzasadniony zwielokrotnia dolegliwość wynikającą z konieczności przystąpienia przez skazanego do wykonania bądź częściowego wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności (zob. post. SN z 13.04.2023 r., III KK 109/23). Taki

przypadek w analizowanej sprawie nie zachodził, a argumenty związane ze stanem zdrowia skazanego mogą zostać podniesione w postępowaniu wykonawczym, w ramach instytucji odroczenia wykonania kary pozbawienia wolności, bądź przerwy w jej wykonaniu. Powszechnie również wiadomo, że w warunkach izolacji penitencjarnej skazanemu zapewniana jest wymagana opieka lekarska i inne przysługujące mu świadczenia zdrowotne.

Pomimo skierowania sprawy do rozpoznania na rozprawie kasacyjnej, na obecnym etapie postępowania nic nie wskazuje również, jakoby wniesiona w imieniu skazanego A.P. kasacja miała walor „oczywistej zasadności”, tzn. podniesione w niej zarzuty przekonywały o trafności i skuteczności nadzwyczajnego środka zaskarżenia bez potrzeby prowadzenia pogłębionych rozważań. Niezależnie bowiem od tego, jak zasadność i skuteczność kasacji ocenia sam jej autor, rozstrzygnięcie w zakresie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku nie może pomijać – obok kasacji – także wstępnej analizy materiałów przeprowadzonego w sprawie postępowania instancyjnego. Ocena sposobu przeprowadzenia postępowania oraz zapatrywań wyrażonych przez orzekające w sprawie Sądy nie pozwalają – przynajmniej na obecnym etapie procedowania – na wnioskowanie o nieprawidłowości prawomocnego wyroku korzystającego z domniemania jego zgodności z prawem. Nie można przy tym pominąć, że również prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację wniesioną w imieniu A. P. postulował jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ał]

